

Retning og i flere andre dermed forbundne Hersker meget betydelige Ulempes. Jeg har tidligere havt den Ære at gjøre den ærede Justitsminister opmærksom paa, hvor nyttigt og vigtigt det vilde være, at tage Initiativet til en saadan alvorlig Undersøgelse; det har jeg gjort for længe siden, fordi det vilde være mig ubehageligt at andrage paa Saapant. Det er ikke tilstrækkeligt, at vi give Lov; det væsentligste er, at de administreres med Kraft, og at ikke en Masse af temmelig lidet dygtige Embedsmænd oprettholdes, fordi Undersøgelsen imod dem ikke kan indledes med Kraft (Hør!). Det paaliger Amtmændene med Alvor og Skarphed, at anstille Undersøgelse i saa Henseende, men Amtmændene vige tilbage for den Hoffærdighed, hvormed de underordnede Betjente møde dem og frigjøre sig for det lovlige Tilsyn (Hør!). Jeg er aldeles overbevist om, at i det jeg her udtaler vil over Halvdelen af Rigsdagsmændene give mig fuldkommen Medhold (Ja! Ja!), og jeg kunde her paa Stedet fremføre de meest flaaende Beviser paa den hoffærdige Uforskammenhed, hvormed vi Borgere i Staten blive behandlede ved offentlige Lejligheder af disse overmyndige Mænd, som dog have mange Brøder, for hvilke de, naar de blev alvorligt paaseete, vilde komme til at staae til Ansvar. Jeg skal ikke et Dilekt frygte for at vige tilbage for det personlige Ansvar; jeg ved min Udtalelse har paataget mig (Bravo!).

Jeg vender nu tilbage igjen til Finants sagen, og maa da gjøre den Bemærkning, at med dens det vel var et enkelt Punkt jeg før gjorde til Øjenstand for Betragtning, saa troer jeg dog Alle ville erkende, at jeg behandlede det ikke i dets finansielle Specialitet, jeg veiede ikke Dalere og Skillinge, men jeg undersøgte Principet, og jeg troer, at naar vi skulle paa den Maade affondre Principerne fra det Særlige, saa ville vi ikke komme til de detailerede Principer; thi vi ville da ethvert Dilekt komme til at føre dem ind under Navnet af Specialitet. Den ærede Finantsminister har sagt, at om det ogsaa var Tilfældet, at de indirekte Afgifter i Kongeriget, som han ikke haabede og troede, og som jeg heller ikke paastaaer, virkelig var det Toldforhold,

hvori vi nu er indtraadt, skulle komme til at forandre sig faaledes, at den i vort Finantsoverslag opførte Indtægt paa denne Side skulle væsentligt formindskes, saa maatte vi være opmærksomme paa, at det igen vilde blive erstattet ved det flesvigiske Overstud; men den høitagede Finantsminister lægge Merke til, at, da jeg opgjorde vor Status, henlede jeg Opmærksomheden paa, at disse Overstud fra de andre Statsdels kom i Betragtning som Aflagt paa Renten af Statsgjælden; men jeg kan ikke give det en dobbelt Anvendelse, naar jeg anvender det flesvigiske Overstud og det forhaabentlig holsteenske Overstud til at dække en Deel af den Forrentning af Statsgjælden, som Provindsen Danmark nu ene maa bære, saa at det selv efter denne Betragtning dog staaer fast, at vor egentlige finansielle Overstigt ikke er ganse klar, og at vi skulle vel vogte os for, at bygge formeget derpaa. Jeg kommer igjen til at sige: vi skulle vel vogte os derfor, og tager her paany Krigsministeriets Budget for mig. Den høitærede Finantsminister har sagt, at han ikke kunde tage tilbørligt Hensyn til det, fordi det er kommet til ham i det sidste Dilekt. Det gør mig ondt, men det er ikke vor Skyld; vi have under den forrige Forhandling her gjort opmærksom paa, hvor vigtigt det var, at dette Budget blev behandlet principiaaet. Nu vil jeg have den Ære at gjøre Thinget bekjendt med, hvorledes Forholdeene staae, og det vil da see, at det ikke er uden Grund, at vi henlede Opmærksomheden derpaa. Det hele Fredsbudget for hele Kongeriget, omfattende Holstein og Lauenborg med, var i 1843: 3,295,000 Rbd. rc., det var i 1848: 3,339,000 Rbd. rc. Nu staaer dette Krigsbudget, som vi dog maae betragte som et Fredsbudget for Provindsen Danmark, opført med en Sum, som er større end nogen af disse, nemlig med 3,400,000 Rbd. Der er Ingen, som bedre end jeg veed, at der er indkomne Summer herunder, som ikke være i Budgettet for 1843 og 1848; men paa den anden Side vil Enhver ogsaa kunne see, at det heller ikke er Planen af 1842, som svarede til disse Summer 3,295,000 Rbd. og 3,339,000 Rbd. Evertimod, her er i dette Krigsbudget en ny Plan, her er en ny Armeeplan; det er